

Sygn. akt I C 3207/17 upr.

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 23 października 2017 r.

Sąd Rejonowy w Olsztynie, I Wydział Cywilny,

w składzie:

Przewodniczący: SSR Tomasz Bulkowski

Protokolant: starszy sekretarz sądowy Karolina Mazan - Berent

po rozpoznaniu w dniu 23 października 2017 r., w O., na rozprawie,

sprawy z powództwa(...)

przeciwko B. D.

o zapłatę

oddala powództwo.

SSR Tomasz Bulkowski

Sygn. akt I C 3207/17

UZASADNIENIE

Powód (...) we W. wniósł o zasądzenie na swoją rzecz od pozwanej B. D. kwoty 1615,67 zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty. Powód domagał się również zasądzenia kosztów zastępstwa procesowego.

W uzasadnieniu pozwu wskazano, że pozwana zawarła umowę bankową z (...) Bank (...) S.A. dnia 10.01.2013r., na podstawie której otrzymał kwotę pieniędzy określoną w umowie. Pozwana nie wywiązała się z zobowiązania zwrotu otrzymanej kwoty, a 22.12.2016r. powód zawarł z (...) Bank S.A. umowę przelewu wierzytelności wynikającej z umowy.

Pełnomocnik pozwanej wniosła o oddalenie powództwa z uwagi na przedawnienie. Podała ponadto, że pozwana choruje na schizofrenię paranoidalną, wobec czego nie może wskazać, czy pozwana podpisała umowę z której powód dochodzi roszczenia.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 22 grudnia 2016 r. (...) Bank S.A. w W. zawarł z (...) Inwestycyjny Zamknięty z siedzibą we W. umowę sprzedaży wierzytelności. Przedmiotem umowy były wierzytelności, których wykaz zawarty był w załączniku nr 1 do umowy.

(umowa k.9-11)

W elektronicznym załączniku do umowy cesji otrzymanym przez powoda, była informacja o zadłużeniu pozwanej z tytułu umowy zawartej 10.01.2013r..

(wyciąg z załącznika k.12)

W dniu 1 sierpnia 2013 roku (...) Bank (...) S.A. w G. wystawił przeciwko pozwanej bankowy tytuł egzekucyjny nr (...), w którym wskazał, że łączne zadłużenie wynikające z zaciągniętego kredytu - umowy zawartej 10.01.2013r., wynosi 1930,44 zł. Postanowieniem z 22 sierpnia 2013 roku Sąd Rejonowy w Olsztynie w sprawie sygn.. akt(...) nadał klauzulę wykonalności w/w bankowemu tytułowi egzekucyjnemu do kwoty 1779,18 zł wraz z odsetkami oraz zasądził od dłużnika na rzecz wierzyciela 70,08 zł kosztów postępowania. Wierzyciel na podstawie tego tytułu prowadził postępowanie egzekucyjne w toku którego komornik przy SR w Mławie C. F. wyegzekwował 514,58 zł w sprawie (...) Dnia 12 listopada 2015 r. Sąd Rejonowy w Olsztynie w sprawie sygn. akt I(...) nadał klauzulę wykonalności w/w tytułowi wykonawczemu na rzecz (...) Bank S.A. w W., na którego przeszły uprawnienia poprzedniego wierzyciela (...) Banku (...) S.A. w G. oraz zasądził od pozwanej na rzecz nowego wierzyciela 67 zł kosztów postępowania.

(okoliczności niesporne – wyciąg bte, postanowienia k.30-32)

Ustalony stan faktyczny wynikał z przedłożonych dokumentów i kserokopii. Strona pozwana nie kwestionowała twierdzeń powoda o zawarciu umowy przelewu wierzytelności, jak również o prowadzeniu postępowania egzekucyjnego na podstawie bankowego tytułu egzekucyjnego zaopatrzonego w klauzulę wykonalności.

Pełnomocnik pozwanej wskazała natomiast, że z powodu choroby pozwanej nie potwierdza, aby pozwana zawarła umowę bankową. Sąd na podstawie dowodów zaofiarowanych przez stronę powodową nie mógł ustalić, że pozwaną i poprzednika prawnego powoda łączyła umowa kredytowa. Na powyższą okoliczność powód przedłożył jedynie kserokopię umowy nie potwierdzoną za zgodność przez występującego w sprawie pełnomocnika. Dowodu tego nie można zatem uznać za dokument prywatny i na jego podstawie dokonać ustaleń faktycznych. Przedłożenie takiego dokumentu odwróciłoby ciężar dowodu w taki sposób, że to pozwana musiałaby udowodnić, że podpis pod umową nie została przez nią złożony.

Zgodnie z wyrokiem Sądu Najwyższego z dnia 07 lipca 2004 roku (I CK 32/04, LEX nr 529692), którego stanowisko Sąd Rejonowy w pełni podziela – „niepoświadczona podpisem strony kserokopia nie jest dokumentem. Informację zawarte w fotokopii dokumentu mogą stanowić podstawę ustaleń faktycznych, jeżeli druga strona przyzna informacje zawarte w takiej fotokopii. Wówczas mamy do czynienia z faktami przyznanymi przez stronę przeciwną, które nie wymagają dowodu (art.229k.p.c.). Zupełnie inna sytuacja procesowa jest wówczas gdy strona przeciwna nie przyzna, a tym bardziej zakwestionuje fakty wynikające z przedstawionych fotokopii. Wówczas strona, która takie fotokopie przedstawiła powinna przynajmniej poświadczyć je za zgodność z oryginałem lub przedstawić oryginały. Zgodnie z powołanym orzeczeniem Sądu Najwyższego, warunkiem uznania kserokopii za dokument jest umieszczenie na niej i zaopatrzenie podpisem poświadczenia jej zgodności z oryginałem. Sąd Najwyższy wskazał również, że jeżeli przedstawione w sprawie dowody w postaci fotokopii dokumentów, bez stwierdzenia ich zgodności z oryginałem, nie są dokumentami w rozumieniu kodeksu postępowania cywilnego, to nie tylko zbędna, lecz wręcz niedopuszczalna jest analiza ich treści i formy, albowiem nie są to dowody, które mogą być poddane takiej analizie. Obowiązkiem strony, w szczególności zastąpionej przez profesjonalnego pełnomocnika, jest dawać wyjaśnienia co do okoliczności sprawy zgodnie z prawdą i bez zatajania czegokolwiek oraz przedstawiać dowody (art. 3 k.p.c.). Obowiązek przedstawienia dowodów oznacza zaś oferowanie takich dowodów, które spełniają ustawowe wymagania przewidziane w kodeksie postępowania cywilnego.

Zauważyć warto w tym miejscu, że pełnomocnikowi powoda przy wyznaczaniu rozprawy określono termin tygodnia na ewentualne złożenie dodatkowych wniosków dowodowych, pod rygorem nie zastosowania domniemania wynikającego z art.339§2kpc w razie zaistnienia podstaw do wydania wyroku zaocznego. W odpowiedzi na powyższe pełnomocnik przedłożył fotokopie, a więc musiał się liczyć z tym, że okoliczności z nich wynikające mogą zostać zakwestionowane przez stronę pozwaną.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo nie zasługiwało na uwzględnienie.

Strona powodowa w uzasadnieniu pozwu wskazywała, że jego legitymację do dochodzenia roszczenia uzasadnia przepis art.509k.c. (przelew wierzytelności). Zgodnie z powołanym przepisem wierzyciel może bez zgody dłużnika przenieść wierzytelność na osobę trzecią (przelew), chyba że sprzeciwiałoby się to ustawie, zastrzeżeniu umownemu albo właściwości zobowiązania. Na skutek przelewu wierzytelność cedenta (dotychczasowego wierzyciela) przechodzi na cesjonariusza (nabywcę wierzytelności) w takim stanie, w jakim dotychczas istniała. Zasadniczo cesja nie wpływa na kształt wierzytelności, zmienia się jedynie podmiot uprawniony do żądania świadczenia.

Analiza materiału dowodowego zaoferowanego przez powoda, reprezentowanego przez zawodowego pełnomocnika, nie potwierdziła, aby podmiotowi, z którym zawarł umowę przelewu wierzytelności lub innym podmiotom od których zbywca rzekomo zakupił wierzytelność, przysługiwało roszczenie przeciwko stronie pozwanej.

Powód na zasadzie art.6k.c. dochodząc zapłaty od strony pozwanej z tytułu umowy kredytu zobowiązany był udowodnić, że pozwana zawarła z jego poprzednikiem prawnym taką umowę. Powód na potwierdzenie powyższego przedstawił jednak tylko fotokopię umowy, zaś wobec zakwestionowania przez pełnomocnika pozwanej zawarcia umowy, należało uznać, że okoliczności te nie zostały udowodnione, co skutkowało oddaleniem powództwa.

Dodatkowo wskazać trzeba, że gdyby nawet teoretycznie uznać, że pozwaną i poprzednika prawnego powoda łączyła umowa kredytu, to powództwo zostałoby oddalone z powodu podniesionego przez pozwaną zarzutu przedawnienia roszczenia.

Zgodnie z brzmieniem art. 117 § 1 k.c. z zastrzeżeniem wyjątków w ustawie przewidzianych, roszczenia majątkowe ulegają przedawnieniu. W kolejnym artykule kodeks cywilny wskazuje, że jeżeli przepis szczególny nie stanowi inaczej, termin przedawnienia wynosi lat dziesięć, a dla roszczeń o świadczenia okresowe oraz roszczeń związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej - trzy lata.

Zgodnie z art. 120 § 1 k.c. bieg przedawnienia rozpoczyna się od dnia, w którym roszczenie stało się wymagalne.

Z treści fotokopii dokumentów dołączonych do pozwu wynika, że umowa kredytowa musiała być rozwiązana przed 1 sierpnia 2013r. gdyż tego dnia bank, z którym pozwana miała zawrzeć umowę wystawił bankowy tytuł egzekucyjny, w którym stwierdził, że roszczenie wynikające z umowy jest wymagalne.

Bieg przedawnienia przerywa się przez każdą czynność przed sądem lub innym organem powołanym do rozpoznania spraw lub egzekwowania roszczeń danego rodzaju albo przed sądem polubownym, przedsięwzięto bezpośrednio w celu dochodzenia lub ustalenia albo zaspokojenia lub zabezpieczenia roszczenia (art.123§1pkt1kpc). Powód dołączył kopię postanowienia Sądu Rejonowego w Olsztynie z dnia 22 sierpnia 2013r. w sprawie o sygn.(...) o nadaniu klauzuli wykonalności bankowemu tytułowi egzekucyjnemu obejmującymi wierzytelność wynikającą z umowy limitu kredytowego. Zakładając że pozwaną i bank łączyła umowa kredytu, to na skutek wystąpienia przez bank o nadanie klauzuli wykonalności doszłoby do przerwania biegu przedawnienia (por. m.in. uchwałę Sądu Najwyższego z dnia 16 stycznia 2004 r. III CZP 101/03 OSNC 2005/4/58, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 17 grudnia 2004 r. II CK 276/04) w stosunku do banku. Zaznaczyć jednak trzeba, że wniosek taki nie przerywa biegu przedawnienia roszczenia objętego tym tytułem wobec cesjonariusza niebędącego bankiem (zob. uchwała SN z 9 czerwca 2017r., w sprawie o sygn. akt. III CZP 17/17).

Sąd podziela stanowisko wyrażone, przez Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 19 listopada 2014 r. (II CSK 196/14, Biul. SN 2015/2/11), zgodnie z którym do przerwania biegu przedawnienia nie wystarczy identyczność wierzytelności, niezbędna jest identyczność osób, na rzecz których/przeciwko którym dana czynność, obiektywnie zdolna do przerwania przedawnienia, została dokonana. Sąd Najwyższy wskazał, że z istoty instytucji przedawnienia wynika, że przerwanie biegu przedawnienia następuje w podmiotowych i przedmiotowych granicach czynności podjętej przez wierzyciela: dotyczy tego roszczenia, które jest zabezpieczone, dochodzone, ustalone lub egzekwowane, jest skuteczne przeciwko osobie, wobec której kieruje się czynność i z korzyścią na rzecz osoby dokonującej czynności. Wniosek wierzyciela o nadanie tytułowi egzekucyjnemu klauzuli wykonalności jest czynnością przerywającą bieg

przedawnienia przedsięwziętą w celu zaspokojenia roszczenia (por. m.in. uchwałę Sądu Najwyższego z dnia 16 stycznia 2004 r. III CZP 101/03 OSNC 2005/4/58, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 17 grudnia 2004 r. II CK 276/04). Czynnością taką jest też niewątpliwie wniosek o wszczęcie egzekucji. Jest to bowiem czynność zmierzająca bezpośrednio do zaspokojenia roszczenia. Wniosek o wszczęcie egzekucji wywoła zatem skutek w postaci przerwy biegu przedawnienia roszczenia stwierdzonego tytułem wykonawczym jednak o tyle o ile będzie pochodził od wierzyciela, którego osobę wskazuje tytuł egzekucyjny i na rzecz którego temu tytułowi została nadana klauzula wykonalności.

Można także zasadnie twierdzić, że po umorzeniu postępowania egzekucyjnego, przedawnienie rozpoczęłoby bieg na nowo (art. 124 kc) jednak w tych samych granicach podmiotowych (wynikających z tytułu wykonawczego). Zdaniem Sądu brak podstaw do twierdzenia, że skutek rozpoczęcia biegu przedawnienia na nowo po umorzeniu postępowania egzekucyjnego może odnosić się do sytuacji, gdy uprawnionym do wszczęcia ponownej egzekucji jest już inny niż wymieniony w pierwotnym tytule wykonawczym wierzyciel.

Nie mogłoby umknąć uwadze, że przerwa biegu przedawnienia zostałaby spowodowana czynnością banku zmierzającą do egzekwowania roszczenia, podczas gdy nabywcy nie będącemu bankiem miałyby służyć do jego dochodzenia. Nabywca wierzytelności nie będący bankiem nabywa wierzytelność w swej treści i przedmiocie tożsamą z wierzytelnością zbywającego banku, ale nie wchodzi w sytuację prawną zbywcy wywołaną przerwą biegu przedawnienia i rozpoczęciem biegu na nowo. Czynność wszczęcia postępowania egzekucyjnego przez bank wywołuje materialnoprawny skutek przerwy biegu przedawnienia jedynie w stosunku do wierzyciela objętego bankowym tytułem wykonawczym, natomiast nabywca wierzytelności nie będący bankiem, nawet jeżeli nabycie nastąpiło po umorzeniu postępowania egzekucyjnego na podstawie art. 824 § 1 pkt 3 k.p.c. i rozpoczęciu biegu terminu przedawnienia w stosunku do banku na nowo, nie może się powołać na przerwę biegu przedawnienia wywołaną wszczęciem postępowania egzekucyjnego przez pierwotnego wierzyciela będącego bankiem.

Wyjątkowość przywileju wystawiania bankowego tytułu egzekucyjnego prowadzi do wniosku, że skoro nie może on być podstawą egzekucji na rzecz innych osób, niż w nim wskazane za wyjątkiem następstwa prawnego po stronie wierzyciela innego banku, to również materialnoprawne skutki wszczęcia postępowania egzekucyjnego jako czynności wierzyciela - banku prowadzącej do przerwy biegu przedawnienia dotyczą wyłącznie tego wierzyciela i nie dotyczą nabywcy nie będącego bankiem.

Podsumowując, można powtórzyć za Sądem Najwyższym, że działania podejmowane przez bank na podstawie bankowego tytułu egzekucyjnego nie mają żadnego wpływu na przerwanie biegu przedawnienia roszczenia w stosunku do nabywcy nie będącego bankiem. (uchwała z 19.02.2015r. III CZP 103/14, podobnie uchwała z 29 czerwca 2016 roku III CZP 29/16, uchwała z 7 czerwca 2017r. III CZP 17/17).

Mając na uwadze powyższe, roszczenie w chwili złożenia pozwu 21 sierpnia 2017r. było już przedawnione i z uwagi na zgłoszony zarzut przedawnienia stosownie do postanowień art. 117 § 2 kc podlegałoby oddaleniu, gdyby oczywiście powód wykazał, że nabył skutecznie wierzytelność.

Mając na względzie wszystkie powyższe okoliczności, Sąd powództwo oddalił.

SSR Tomasz Bulkowski